

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

KLASA: 310-03/19-24/2
URBROJ: 371-04-20-33
Zagreb, 23. ožujka 2020.

IZMJENE I DOPUNE

MREŽNIH PRAVILA PLINSKOG DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA

– popratni dokument uz donošenje (nakon javnog savjetovanja) –

Na sjednici Upravnog vijeća održanoj 29. svibnja 2018. Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) donijela je Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava („Narodne novine“, broj 50/18), a koja su stupila na snagu 9. lipnja 2018.

HERA je temeljem odluke Upravnog vijeća na sjednici održanoj 16. rujna 2019. donijela Izmjene i dopune Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava („Narodne novine“, broj 88/19), a koje su stupile na snagu 1. listopada 2019., osim izmjene odredbi članka 68. stavaka 5. i 6. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava („Narodne novine“, broj 50/18) te odredbe članka 72.c dodanog člankom 25. Izmjena i dopuna Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava koje stupaju na snagu 1. svibnja 2020.

Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava („Narodne novine“, broj 50/18 i 88/19) (dalje: Mrežna pravila) uređuje se, između ostalog, razvoj, građenje i održavanje distribucijskog sustava, upravljanje distribucijskim sustavom, povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava, priključenje na distribucijski sustav, sadržaj uredno podnesenog zahtjeva za priključenje, ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja distribucijskog sustava, uvjeti za primjenu ograničenja ili prekida isporuke plina, postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje plina, naknada štete, objava podataka i razmjena informacija, izrada i ažuriranje standardnih profila potrošnje i mjerna pravila.

Dosadašnja primjena Mrežnih pravila ukazala je na potrebu izmjene i dopune određenih odredbi Mrežnih pravila u dijelu koji se odnosi na primjenu nove metodologije za predviđanje preuzimanja plina i raspodjelu utvrđene energije plina na izlazima iz transportnog sustava donesene u skladu s obvezama iz Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža, a koje stupaju na snagu 1. travnja 2020.

Budući da se nova metodologija za predviđanje preuzimanja plina i raspodjelu utvrđene energije plina na izlazima iz transportnog sustava (dalje: Metodologija) temelji na računskoj metodi procjene, i to dnevne energije plina po pojedinom opskrbljivaču u pojedinoj bilančnoj skupini, odnosno udjela u ukupnoj energiji plina koja je preuzeta u distribucijski sustav, a kako bi se osigurala pravilna primjena Metodologije važno je osigurati raspoloživost i potpunost podataka u registru obračunskih mjernih mjesta (dalje: ROMM) te prije početka njezine primjene provesti testiranje točnosti upisanih podataka.

Međutim, od stupanja na snagu Izmjena i dopuna Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava („Narodne novine“, broj 88/19) do danas, nisu ostvareni svi preduvjeti nužni za primjenu Metodologije, odnosno uslijed nepotpunih podataka u ROMM-u nije moguće pravilno i uspješno primijeniti Metodologiju. Naime, pojedini operatori distribucijskog sustava, organizatori zatvorenog distribucijskog sustava i opskrbljivači plinom nisu u ROMM unijeli, odnosno ažurirali sve podatke o obračunskim mjernim mjestima koji su nužni za provedbu raspodjele energije plina u skladu s novom Metodologijom, o čemu je HERA obaviještena od operatora tržišta plina i operatora transportnog sustava.

Unatoč kontinuiranom angažmanu i nastojanjima operatora tržišta plina i operatora transportnog sustava, pojedini operatori sustava i opskrbljivači plinom nisu u cijelosti ispunili svoju obvezu te ROMM još uvijek ne sadrži potpune i pouzdane podatke koji bi se mogli koristiti kao temelj za primjenu nove Metodologije, odnosno primjena podataka trenutno sadržanih u ROMM-u rezultirala bi nepravilnom raspodjelom energije plina preuzete na izlazima iz transportnog sustava koji su ulaz u distribucijski sustav.

Nastavno na prethodno navedeno nisu ostvareni svi tehnički preduvjeti neophodni za početak primjene Metodologije te je nužno uložiti dodatne napore kako bi se osigurala odgovarajuća potpunost ROMM-a potpunim i točnim podacima o obračunskim mjernim mjestima, a time i odgovarajuće prethodno testiranje nove metode kao i provjera točnosti podataka upisanih u ROMM.

Također, nužno je uvođenje prakse dnevnog praćenja promjene podataka o obračunskim mjernim mjestima i ažuriranja istih u ROMM-u, što bi se postiglo automatskom razmjenom podataka povezivanjem informacijske baze podataka operatora distribucijskog sustava, organizatora zatvorenog distribucijskog sustava i opskrbljivača plinom s informacijskim sustavom operatora tržišta plina, odnosno sa ROMM-om.

Stoga, uzevši u obzir da primjena Metodologije uz nepotpune i neprovjerene podatke može rezultirati netočnim obračunima troškova uravnoteženja i troškova transporta plina, potrebno je omogućiti dodatno probno razdoblje, odnosno odgoditi stupanje na snagu odgovarajućih odredbi Mrežnih pravila do početka sljedeće plinske godine, odnosno do 1. listopada 2020. godine. U tom razdoblju, osim osiguranja svih potrebnih tehničkih preduvjeta i uvođenja nove poslovne prakse operatora distribucijskih sustava, omogućilo bi se da testiranjem budu obuhvaćena i razdoblja povećane

potrošnje plina i razdoblja smanjene potrošnje plina, a sve s ciljem da primjena Metodologije rezultira točnom i pouzdanom raspodjelom.

Stoga je HERA na 5. sjednici Upravnog vijeća održanoj 9. ožujka 2020. utvrdila Prijedlog izmjena i dopuna Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava (dalje: Prijedlog izmjena i dopuna Mrežnih pravila) koji je izrađen na način da se uzimaju u obzir odredbe svih zakonskih i podzakonskih propisa iz područja plina u Republici Hrvatskoj. O Prijedlogu izmjena i dopuna Mrežnih pravila provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 9. do 19. ožujka 2020. Tijekom trajanja javnog savjetovanja ukupno je 5 energetskih subjekata dalo primjedbe, komentare i prijedloge dorade Prijedloga izmjena i dopuna Mrežnih pravila.

Rezultati javnog savjetovanja sa skraćenim prikazom primjedbi, komentara i prijedloga, kao i statusom svake od njih (prihvaćeno/nije prihvaćeno) prikazani su u prilogu obrazloženja uz donošenje Izmjena i dopuna Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava (dalje: Izmjene i dopune Mrežnih pravila).

U skladu s navedenim i Plinacro d.o.o. je proveo savjetovanje sa zainteresiranom javnosti o Prijedlogu izmjena i dopuna Mrežnih pravila transportnog sustava, dok HERA također provodi savjetovanje sa zainteresiranom javnosti o Prijedlogu izmjena i dopuna Općih uvjeta opskrbe plinom.

Ove Izmjene i dopune Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava u osnovi se odnose na usklađivanje s Mrežnim pravilima transportnog sustava, odnosno na odgodu primjene odredbi povezanih sa primjenom nove Metodologije, a obuhvaćaju sljedeće cjeline:

- mjerna pravila,
- raspodjela energije plina preuzete na ulazu u distribucijski sustav (Prilog 2.) i
- prijelazne i završne odredbe.

Mjerna pravila

Izmjene i dopune Mrežnih pravila u dijelu mjernih pravila, propisuju se s ciljem da se metodologija raspodjele energije plina može na odgovarajući način primijeniti i na distribucijske sustave, koji osim iz transportnog sustava, plin preuzimaju izravno iz mreže proizvodnih plinovoda.

Naime, već je propisana obveza operatoru distribucijskog sustava i organizatoru zatvorenog distribucijskog sustava da svakodnevno očitava obračunsko mjerno mjesto na ulazu u distribucijski sustav i zatvoreni distribucijski sustav iz mreže proizvodnih plinovoda te se dodatno propisuje u članku 68. stavku 11. da predmetno očitavanje treba provesti u 6 sati.

Člankom 72.a dodatno se propisuje obveza operatoru distribucijskog sustava i organizatoru zatvorenog distribucijskog sustava svakodnevna dostava operatoru tržišta plina podataka o energiji plina preuzetog iz mreže proizvodnih plinovoda. Nadalje, propisuje se postupanje u slučaju da

operator distribucijskog sustava nije dostavio podatak o isporučenoj količini plina za obračunsko mjerno mjesto sa dnevnim mjerenjem te u slučaju da iz tehničkih razloga podatak o očitavanju mjernog mjesta na ulazu iz mreže proizvodnih plinovoda nije dostupan.

Osim toga u članku 59. stavku 12. propisuje se da je operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava dužan svake godine u siječnju provjeriti, te do 1. veljače (prije 8 veljače) svake godine po potrebi izmijeniti dodijeljeni tarifni model obračunskog mjernog mjesta u skladu s Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina, dok je brisana obveza dostave podatka o tarifnom modelu korisniku sustava iz razloga što je taj podatak korisniku sustava vidljiv u registru obračunskih mjernih mjesta.

Osim toga, u članku 68. stavku 6. briše se dio teksta „koji koriste opskrbu u obvezi javne usluge“ radi usklađivanja sa stavkom 5. istog članka, odnosno da se za obračunska mjerna mjesta iz kategorije kućanstvo koja plinom ne opskrbljuje opskrbljivač u obvezi javne usluge mora provesti godišnje očitavanje unutar razdoblja od 1. svibnja do 1. srpnja kao i za kategoriju kućanstvo u obvezi javne usluge. Naime, s primjenom nove metodologije za raspodjelu energije plina prestaje obveza mjesečnog očitavanja za kućanstvo koje nije u obvezi javne usluge te je obveza potrebna radi utvrđivanja godišnjeg gubitka u distribucijskom sustavu, a prijelaznim i završnim odredbama propisano je da predmetna obveza stupa na snagu 1. studenoga 2020.

Raspodjela energije plina preuzete na ulazu u distribucijski sustav (Prilog 2.)

Izmjene i dopune Mrežnih pravila u dijelu Priloga 2. propisuju se kako bi postojeća metoda raspodjele energije plina mogla ostati u primjeni i u novim okolnostima na tržištu plina nakon 1. travnja 2020.

Naime, dodavanjem točke 5.a Priloga 2. propisuje se način raspodjele razlike energije plina iz točke 5. Priloga 2. u slučaju kada je opskrbljivač u obvezi javne usluge član dvije ili više bilančnih skupina, dok se dopunom točke 6. Priloga 2. propisuje da u tom slučaju opskrbljivač plinom u obvezi javne usluge dostavlja operatoru distribucijskog sustava izjavu o voditeljima bilančne skupine i udjelima prema kojima se raspodjeljuje razlika energije plina iz točke 5. Priloga 2. Također, u točki 6. propisuje se da opskrbljivač u obvezi javne usluge dostavlja operatoru transportnog sustava i operatoru distribucijskog sustava podatak o opskrbljivaču ili trgovcu plinom koji je za potrebe opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge ugovorio kapacitet na izlazu iz transportnog sustava.

Prijelazne i završne odredbe

Izmjene i dopune Mrežnih pravila u dijelu prijelaznih i završnih odredbi propisuju se s ciljem odgode početka primjene nove metodologije za raspodjelu energije plina do 1. listopada 2020.